

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (OLD COURSE)
ACCOUNTING -6(ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.1 સુરતના સંજય જુનાગઢમાં એક શાખા ધરાવે છે. મુખ્ય ઓફિસ શાખાને પડતરના ભાવે માલ મોકલે છે. (20)

શાખા પોતાને મળતી તમામ રોકડ મુખ્ય ઓફિસને મોકલી આપે છે. શાખાના બધા જ ખર્ચા સુરત સ્થિત મુખ્ય ઓફિસ ચૂકવે છે.

મુખ્ય ઓફિસ શાખાને પડતર ઉપર 50% નફો ચઢાવીને માલ વેચવાની સૂચના આપે છે. શાખા આ સૂચનાનું સંપૂર્ણપણે પાલન કરવા બંધાયેલી છે. નીચેની વિગતો પરથી તા. 31-3-2023ના રોજપૂરા થતાં વર્ષનું શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર ખાતું તથા શાખનું નફાનુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

વિગત	તા. 31-3-'22	તા. 31-3-'23
દેવાદારો	(?)	48,000
સ્ટોક	35,000	(?)
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	500	400
પગાર ચૂકવવાનો બાકી	800	1,000
ફર્નિચર	2,500	2,250

અન્ય વ્યવહારો :

વિગત	રૂ.
વર્ષ દરમિયાન શાખાને મોકલેલ માલ	5,64,320
શાખાએ મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ	5,000
રોકડ વેચાણ	3,15,605
ભાડું-વેરો અને વીમો	35,000
જાહેરાત ખર્ચ	6,500
પગાર	12,300
ગ્રાહકોએ શાખાને પરત કરેલ માલ	6,320
ઘાલખાધ	4,500
દેવાદારોને આપેલ વટાવ	7,000
દેવાદારો પાસેથી શાખાને મળેલ રોકડ	5,65,705
શાખાના દેવાદારોએ મુખ્ય ઓફિસને બારોબાર ચૂકવેલ રોકડ	90,000
કુલ ખર્ચા	5,380
કુલ વેચાણ	8,20,580

અથવા

પ્રશ્ન.1 રાજકોટના રમેશ એન્ડ કંપનીની કેશોદમાં એક સ્વતંત્ર શાખા છે. શાખાનું તા. 31-3-2023ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

વિગત	ઉધાર બાકી રૂ.	જમા બાકી રૂ.
માલનો શરૂઆતનો સ્ટોક	37,500	-
મુખ્ય ઓફિસથી મળેલ માલ	1,12,500	-
મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ	-	15,000
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-	1,12,500
માલની ખરીદી અને વેચાણ	1,12,500	2,70,000
માલ પરત	15,000	7,500
નૂર-જકાત	7,500	-
પગાર (તા. 28-2-'23 સુધી)	16,500	-
મજૂરી	6,000	-
ઘાલખાધ અને ઘાલખાધ પરત	1,500	3,750
દેવાદારો અને લેણદારો	66,000	30,000
રોકડ અને બેન્ક	3,750	11,250
10%ની સરકારી જામીનગીરીઓ (દા. કિં . રૂ. 75,000, તા. 1-10-2022)	71,250	-
	4,50,000	4,50,000

વધારાની માહિતી :

- (1) આખર માલના સ્ટોકની કિંમત રૂ. 45,000
- (2) તા. 25-3-'23 ના રોજ મુખ્ય ઓફિસ દ્વારા રૂ. રૂ. 7,500નો માલ મોકલાવેલ જે શાખાને તા. 2-4-'23ના રોજ મળેલ છે.
- (3) તા. 29-3-'23ના રોજ શાખાએ મુખ્ય ઓફિસને મોકલાવેલ રોકડ રૂ. 15,000 મુખ્ય ઓફિસને તા. 31-3-'23 સુધી મળેલ નથી .
- (4) તા. 1-10-'22ના રોજ મુખ્ય ઓફિસ દ્વારા રૂ. 45,000નું ફર્નિચર મોકલવામાં આવેલ છે. ફર્નિચરનું ખાતું મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે રાખવામાં આવે છે. ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% લેખે ધસારો ગણવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે શાખાના વાર્ષિક હિસાબો તથા મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.2 ધી પરીન ઇલેક્ટ્રિક કંપનીની તા. 31-3-2023 ના રોજની નીચેની બાકીઓ આપવામાં આવી છે.

(20)

વિગત	રૂ.
9,000 ઇક્વિટી શેર, દરેક રૂ. 100 નો	9,00,000
5%ના ડિબેન્ચર્સ	7,50,000
ચંત્રો	5,25,000
જમીનમકાન	7,50,000
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	22,500
મીટર્સ	75,000
મેઇન્સ	3,15,000
વીજળી ઉત્પાદન ખર્ચ	31,500
વીજળી વિતરણ ખર્ચ	20,250
વહીવટી ખર્ચ	54,750
સ્ટોર્સનો સ્ટોક	36,000

મરામત અને નવીનીકરણનો ખરેખર ખર્ચ	11,250
મીટર દ્વારા વીજળીનું વેચાણ	3,81,000
કરાર દ્વારા વેચાણ	39,000
મીટર ભાડું	15,000
મરામત અને નવીનીકરણ અનામત	45,000
દેવાદારો	42,000
લેણદારો	90,000
અન્ય ખર્ચાઓ	67,500
ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	36,000
નફાનુકસાન ખાતાની જમા બાકી (1-4-2022)	1,65,000
30 મી સપ્ટે. '22 સુધીનું ચૂકવેલ ડિબેન્ચર વ્યાજ	18,750
ફર્નિચર	30,000
બેન્ક સિલક	27,000
તાર માટે થાંભલા	3,22,500

અન્ય વિગતો :

(1) બધી જ મિલકતોની શરૂઆતની બાકી ઉપર 5% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરો.

(2) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ નીચે મુજબ ખર્ચ કર્યા હતા.

મશીનરી રૂ. 45,000, મીટર્સ રૂ. 15,000, જમીનમકાન રૂ. 75,000 અને મેઇન્સ રૂ. 1,05,000

(3) દર વર્ષે મરામત અને નવીનીકરણ અનામત ખાતે રૂ. 34,500 લઈ જવામાં આવે છે.

(4) ચાલુ વર્ષે કરવેરા અંગેની જવાબદારીની રૂ. 75,000 ની જોગવાઈ કરો.

ઉપરોક્ત વિગતો ધ્યાનમાં લઈ 2013ના કંપનીધારાની જોગવાઈઓ અનુસાર ધી પરીન ઇલેક્ટ્રિક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો. (કોઈ પણ પાંચ નોંધ સાથે)

અથવા

પ્રશ્ન.2 મે. જ્યોતિ ઈલે. સપ્લાય કંપની લિ. નું તા. 31 મી માર્ચ, 2023ના રોજનું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
ઇક્વિટી શેરમૂડી	-	2,50,000
10%ના ડિબેન્ચર્સ	-	1,00,000
ફર્નિચર	25,000	-
જમીનમકાન	75,000	-
મેઇન્સ	1,50,000	-
મશીનરી	2,50,000	-
લેણદારો અને દેવાદારો	25,000	15,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	-	25,000
કન્ટીજન્સી અનામત	-	50,000
ઘસાર ફંડ	-	45,000
હાથ પર સ્ટોર્સ	17,500	-
રોકડ અને બેન્ક	40,000	-
વીજળી ઉત્પાદનનો ખર્ચ	15,000	-
વીજળી વહેંચણીનો ખર્ચ	2,500	-
રોકાણો	67,500	-

ડિબેન્ચર્સનું વ્યાજ	5,000	-
વચગાળાનું ડિવિડન્ડ	20,000	-
વીજળી પ્રવાહનું વેચાણ	-	1,00,000
મીટર ભાડું	-	10,000
ભાડું વેરા અને કર	5,000	-
સ્થાપના ખર્ચ	7,500	-
રોકાણો પર વ્યાજ	-	5,000
નફા નુકસાન ખાતું (1-4-2022)	-	1,05,000
	7,05,000	7,05,000

વધારાની માહિતી :

1. વર્ષ દરમિયાન થયેલ વધારો નીચે મુજબ છે. જમીન મકાન રૂ. 25,000; ફર્નિચર રૂ. 5,000; મેઇન્સ રૂ. 20,000; મશીનરી રૂ. 35,000
2. શરૂઆતની બાકી પર નીચે મુજબ ઘસારો ગણવાનો છે.
જમીન મકાન 2%; ફર્નિચર અને મેઇન્સ 5%; મશીનરી 10%.
3. કન્ટીજન્સી અનામત ખાતે રૂ. 30,000 લઈ જાઓ.

2013 ના કંપનીધારા અનુસાર નફાનુકસાનનું પત્રક અને પાકું-સરવૈયું તૈયાર કરો. (કોઈ પણ પાંચ નોંધ સાથે)

પ્રશ્ન.3 સુમિત કંપની લિ.નું તા. 31-3-2023ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(15)

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
દરેક રૂ. 10 નો તેવા ઇક્વિટી		કાયમી મિલકતો	10,80,000
શેર પૂરા ભરાયેલા	6,00,000	ચાલુ મિલકતો	2,60,000
સામાન્ય અનામત	5,76,000	રોકડ/બેન્ક સિલક	20,000
નફાનુકસાન ખાતું	44,000		
ચાલુ દેવાં	1,40,000		
	13,60,000		13,60,000

કંપનીએ તા. 1-4-'23 ના રોજ દરેક પાંચ ઇક્વિટી શેરે બે ઇક્વિટી શેર બોનસ તરીકે આપવાનું નક્કી કર્યું. બોનસ શેર આપ્યા પછી વધેલી મૂડી પર દરેક પાંચ ઇક્વિટી શેરે બે નવા ઇક્વિટી હક્કના શેર તરીકે રૂ.10 નો તેવા શેર 20%ના પ્રીમિયમથી આપવાનું ઠરાવ્યું, જે બધા ભરપાઈ થઈ ગયા. ઉપરોક્ત વિગતો ઉપરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને ફેરફાર પછીનું નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.3 (અ) વિનોદ એન્ડ કંપની લિમિટેડ પોતાના વર્તમાન શેર હોલ્ડરોને હક્કના ધોરણે શેર ફળવેલા છે. (06)
પરંતુ કેટલાક શેર હોલ્ડરો કે જે આ શેર ખરીદવા ઇચ્છતા ન હતા અને તે પોતાના હક્કના આ શેર રોકડેથી વેચવા ઇચ્છતા હતા. નીચેની વિગતો પરથી હક્કના શેરની અંદાજિત કિંમત નક્કી કરો. જો શેરની બજાર કિંમત (વ્યાજ સહિત) રૂ. 250 હોય અને કંપની તરફથી દરેક ત્રણ શેર ધરાવનારને બે શેર દરેક રૂ. 105 નાં ધોરણે ઓફર કરવામાં આવેલી છે.

(બ) આમનોંધ લખો.

(09)

(1) એક કંપનીએ રૂ. 100 નો એવા 1000 ઇક્વિટી શેરનું રૂ.95,000 માં ઇક્વિટી સ્ટોકમાં રૂપાંતર કર્યું.

(2) એક કંપનીએ રૂ. 950નાં ઇક્વિટી સ્ટોકના બદલામાં રૂ. 10 નો એવા 100 ઇક્વિટી શેર આપ્યા.

(3) એક કંપની ની ભરપાઈ થયેલી મૂડી રૂ. 100 નો એવા 5,000 ઇક્વિટી શેરની બનેલી છે.

કંપનીએ ઠરાવ પસાર કરીને પ્રત્યેક ઇક્વિટી શેરનું રૂ. 10 નો એક એવા 6 ઇક્વિટી શેર તથા

રૂ. 5 નો એક એવા 8 કચું. પ્રેફ. શેરમાં વિભાગીકરણ કર્યું.

પ્રશ્ન.4 (અ) જય લિમિટેડની નીચેની વિગતો પ્રાપ્ત થાય છે.

(10)

(1) ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને ફાળવી શકાય તેવો નફો વર્ષ 2021-'22 માટે રૂ. 15,00,000 અને વર્ષ 2022-'23 માટે રૂ. 22,50,000

(2) કંપનીની બહાર પાડેલી અને ભરપાઈ થયેલી શેરમૂડી : 6,00,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 10 નો

(3) કંપનીની તા. 30-6-2022 નાં રોજ દર 4 શેરદીઠ 1 શેરનાં ધોરણે હક્કના શેર રૂ. 25 નાં શેરદીઠ ભાવે ઓફર કરે છે.

(4) તા. 30-6-2022 નાં રોજ કંપનીનાં શેરની વાજબી બજાર કિંમત શેરદીઠ રૂ. 32 છે.

ઉપરની માહિતીના આધારે AS - 20 મુજબ શેરદીઠ કમાણીની ગણતરી કરો.

(બ) નીચેની બે કંપનીની વિગતો આપેલી છે તેના આધારે બંને કંપનીની શેરદીઠ કમાણી શોધો.

(05)

વિગત	X કંપની	Y કંપની
કુલ મિલકતો	રૂ. 10,00,000	10,00,000
દેવાં : 10%નાં ડિબેન્ચર	રૂ. -	2,50,000
ઇક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. 10 નો એક એવા શેર	રૂ. 10,00,000	7,50,000
કરવેરા પહેલા નો મિલકતો પર વળતર નો દર	20%	20%
કરવેરાનો દર	50%	50%

અથવા

પ્રશ્ન.4 શેરદીઠ કમાણી એટલે શું ? હિસાબી ધોરણ નં. - 20 શેરદીઠ કમાણી સમજાવો.

(15)

ENGLISH VERSION

Q.-1 Mr. Sanjay of Surat has a branch at Junagadh. The head office dispatches goods to the branch at cost price. Branch remits to head office all the cash collected by it. All expenses of the Branch are paid from Head Office, Surat. (20)

Head office has instructed the branch to sell goods at 50% over and above the cost price. Assuming that the branch has fully carried out the instructions. Prepare Branch Account, Branch Trading Account and Branch Profit and Loss Account in the books of Head office for the year ending 31-3-2023.

Particulars	31-3-'22	31-3-'23
Debtors	(?)	48,000
Stock	35,000	(?)
Prepaid Insurance	500	400
Unpaid Salary	800	1,000
Furniture	2,500	2,250

Other Transactions:

Particulars	Rs.
Goods sent to branch during the year	5,64,320
Goods returned by branch.....	5,000
Cash Sales	3,15,605
Rent, Taxes and Insurance	35,000
Advertisement expenses	6,500
Salary	12,300
Goods returned by customers to Branch	6,320
Bad debts	4,500
Discount and Allowances to Debtors	7,000
Cash received from Debtors by Branch	5,65,705
Cash paid by Branch Debtors directly to head office	90,000
Other expenses	5,380
Total sales	8,20,580

OR

- Q.-1 Ramesh & Co. of Rajkot has an independent branch at Keshod. The following is the Trial Balance of the branch as on 31-3-2023.

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Opening stock of goods	37,500	-
Goods received from Head Office	1,12,500	-
Goods returned to Head Office	-	15,000
Head Office Account	-	1,12,500
Purchases and Sales of goods	1,12,500	2,70,000
Goods returned	15,000	7,500
Freight and Octroi	7,500	-
Salaries (up to 28-2-'23)	16,500	-
Wages	6,000	-
Bad debts and bad debts recovered	1,500	3,750
Debtors and Creditors	66,000	30,000
Cash and Bank	3,750	11,250
10% Government securities (Face value Rs. 75,000, Purchased on 1-10-2022)	71,250	-
	4,50,000	4,50,000

Additional Information:

- (1) The closing stock is valued at Rs. 45,000.
- (2) On 25-3-2023, Head Office sent goods worth Rs. 7,500 to the branch which were received by the branch on 2-4-2023.
- (3) On 29-3-'23 the branch sent cash of Rs. 15,000 to the Head Office, which was not received by the Head office till 31-3-'23.
- (4) On 1-10-'22 Head Office has sent furniture worth Rs. 45,000 to the branch, the account of which is maintained in the books of Head Office. Depreciation is to be provided at 10% on the same.

From the above details prepare Final Accounts of the branch and Head Office Account.

- Q.-2 The following Balances of Parin Electric Company Limited are given as on 31-3-2023.

(20)

Particulars	Rs.
9,000 Equity shares each of Rs. 100	9,00,000
5% Debentures	7,50,000
Machinery	5,25,000
Land and Building	7,50,000
Transformers	22,500
Meters	75,000
Mains	3,15,000
Power production expenses	31,500
Power distribution expenses	20,250
Administrative expenses	54,750
Stock of Stores	36,000
Actual expenses of repairs and renovates	11,250

Sale of Electricity by meters	3,81,000
Sale by Contracts	39,000
Meter rent	15,000
Repairs and renovates Reserve	45,000
Debtors	42,000
Creditors	90,000
Other expenses	67,500
Dividend paid	36,000
P & L Account (credit) (1-4-2022)	1,65,000
Interest paid on debentures up to 30 th September ,2022	18,750
Furniture	30,000
Bank Balance	27,000
Wire poles	3,22,500

Other Information:

- (1) Provide for depreciation at 5% on the opening balance of all assets.
- (2) Company has made following Capital expenditures during the year:
Machinery Rs. 45,000; Meters Rs. 15,000; Land and Building Rs. 75,000
Mains Rs. 1,05,000.
- (3) Rs. 34,500 is transferred to repairs and renovates reserve account every year.
- (4) Provide Rs. 75,000 for liabilities of taxation of the current year.

Prepare Final Accounts as per Companies Act,2013 (With any Five Notes)

OR

Q.-2 The Trial Balance of M/s Jyoti Electric Supply Co. Ltd. on 31st March,2023 was as follows:

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Equity Shares	-	2,50,000
10% Debentures	-	1,00,000
Furniture	25,000	-
Land and Buildings	75,000	-
Mains	1,50,000	-
Machinery	2,50,000	-
Creditors and Debtors	25,000	15,000
Share Premium	-	25,000
Contingency Reserve	-	50,000
Depreciation Fund	-	45,000
Stores on hand	17,500	-
Cash and Bank	40,000	-
Cost of Generation of Electricity	15,000	-
Cost of Distribution of Electricity	2,500	-
Investments	67,500	-
Interest on debentures	5,000	-
Interim Dividend	20,000	-
Sales of current	-	1,00,000
Meter Rent	-	10,000
Rent, Rates and Taxes.....	5,000	-
Establishment Expenses	7,500	-
Interest on Investment	-	5,000
Profit & Loss Account (1-4-2022)	-	1,05,000
	7,05,000	7,05,000

Additional Information:

- (1) Additions during the year are as under: Land and Building Rs. 25,000, Furniture Rs. 5,000, Mains Rs. 20,000, Machinery Rs. 35,000.
- (2) Depreciation is to be charged on opening balance as under:
Land and Building 2%, Furniture and Mains 5%, Machinery 10%
- (3) Transfer Rs. 30,000 to Contingency Reserve.

Prepare Profit & Loss Statement and Balance Sheet. (With any Five Notes)

Q.-3 Balance Sheet of Sumit Co. Ltd. As on 31-3-2023. (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Fully paid up equity share each of Rs. 10	6,00,000	Fixed Assets	10,80,000
General Reserve	5,76,000	Current assets	2,60,000
P & L Account	44,000	Cash – bank balance	20,000
Current debts	1,40,000		
	13,60,000		13,60,000

On 1-4-2023 the company decided to issue two equity shares as bonus for every five equity shares

held. After issue of bonus shares two right equity shares of Rs. 10 each at 20% premium are offered for every five equity shares held as shares.

Pass necessary journal entries and prepare new balance sheet.

OR

Q.-3 (A) Vinod & Co. Ltd. has issued right shares to their existing share-holders. But some of the shareholders do not buy them and want to sell them by cash. From the details given below, find the estimated value of right shareMarket price of share cum interest is Rs. 250 and the company offered two shares of Rs. 105 each for every three shares held. (06)

(B) Pass the journal entries: (09)

- (1) A company has converted 1000 equity shares of Rs. 100 each into equity stock of Rs. 95,000
- (2) A company issued 100 equity shares of Rs. 10 each in lieu of equity stock of Rs. 950.
- (3) A company's subscribed capital is made of 5000 equity shares of Rs. 100 each. It is resolved that every share of Rs. 100 each is converted into 6 equity shares of Rs. 10 each and 8 cumulative preference shares of Rs. 5 each.

Q.-4 (A) Following details are available from Jay Limited. (10)

- (1) Profit attributable to equity shareholders for year 2021-'22 Rs. 15,00,000 and year 2022-'23 Rs. 22,50,000
- (2) Share capital 6,00,000 equity shares of Rs. 10 each.
- (3) Company offers Right share to the existing shareholders in ratio of 1 Right share against present holding of 4 equity shares on 30-6-2022. The offer price is Rs. 25 per share.
- (4) On 30-6-2022 the fair market value of equity share is Rs. 32 per share. Calculate EPS as per AS-20.

(B) Particulars of two companies are given as below: Find out Earning Per Share of both the Companies. (05)

Particulars	Co. X Rs.	Co. Y Rs.
Total Assets	10,00,000	10,00,000
10% Debentures	-	2,50,000
Equity Share Capital (Equity share of Rs. 10 each)	10,00,000	7,50,000
Rate of return on Assets, before deduction of Tax	20%	20%
Rate of Tax	50%	50%

OR

Q.-4 What is meant by Earning per share ? Explain earning per share as per AS – 20. (15)